

§ 20

Diarienumr: 2017UTN/0079

Verksamhetsberättelse 2016, Utbildningsnämnden**Beslut**

1. Nämnden godkänner förvaltningens förslag till verksamhetsberättelse för 2016 för utbildningsnämnden samt överlämnar densamma till kommunstyrelsen.
2. Nämnden föreslår att följande ej nyttjade medel ombudgeteras till 2017 via resultatbalansering.
  - Medel för kompetens- och behörighetssatsning, 1 663 tkr

Beslutsnivå

Utbildningsnämnden

Ärendebeskrivning

Utfallet för helåret 2016 för utbildningsnämnden totalt visar ett överskott mot budget på 32 mnkr. Nämnden har en budgeterad nettoomsättning på 1 100 mnkr och budgetavvikelsen uppgår till 2,9 % av budget.

Nämndens finansieringsdel, det vill säga utbetalning av peng och ersättningar till skolor visar sammanlagt ett överskott om 18,4 mnkr, vilket motsvarar 1,7 % av budget.

Budgetavvikelserna för nämndens finansieringsdel förklaras huvudsakligen av volymavvikelser, alltså att utfallet för antal barn/elever avviker mot budgeterat antal.

Egen regi-verksamhet redovisar ett överskott mot budget på 12,6 mnkr vilket motsvarar 1,2 % av budget.

Förskolornas redovisade underskott på -3,3 mnkr beror framför allt på för höga personalkostnader i förhållande till intäkterna. Verksamheternas kostnader har inte anpassats till intäkterna. Resultatet jämfört med föregående års utfall har förbättrats med 2,8 mnkr då intäkterna har ökat med 2,1 mnkr och personalkostnaderna har minskat med 0,7 mnkr.

Grundskoleverksamheten redovisar sammanlagt ett överskott om 11,4 mnkr. Merparten av grundskolorna har anpassat sina kostnader till intäkterna. I årets resultat ingår intäkter för statsbidrag som budgeterats lågt, då de bedömdes som osäkra vid budgetläggningen.

Gymnasieverksamheten redovisar sammanlagt ett överskott om 2 mnkr där Värmdö gymnasium redovisar ett överskott mot budget med 1,8 mnkr och Gustavsbergs gymnasium ett överskott med 0,2 mnkr. Arbete med effektiviseringar och optimering av gruppstorlekar har gett resultat.

Utbildningsnämnden har tre mål:

- Elevernas och barnens kunskaper ska öka
- Eleverna och barnen ska känna sig trygga i skolan/förskolan och uppleva att skolan/förskolan medvetet motverkar mobbning och andra former av kränkningar

- Eleverna och barnen skall ges studiemotivation genom handledning av kunniga och behöriga lärare

Målen ska bidra till att uppfylla kommunens inriktningsmål och Vision Värmdö 2030. Till stöd för att följa utvecklingen av effektmålen finns ett antal indikatorer. Genom del- och helårsredovisning sker mätning av indikatorer och analys av måluppfyllelsen. Under 2016 bedöms att målen delvis har uppnåtts, då resultaten är generellt sett relativt höga, med undantag för det tredje målet där resultaten varierar från höga till relativt låga resultat. Indikatorerna inom samtliga mål har både stigit, sjunkit och förnyats.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse, Verksamhetsberättelse 2016 för utbildningsnämnden.
Verksamhetsberättelse 2016 utbildningsnämnden, inkl. bilaga: Sammanställning resultatenheter.

Yrkanden

Allan Sooman (-) och Siv Strömbäck (MP) yrkar bifall till kontorets förslag.

Reservationer och protokollsanteckningar

Siv Strömbäck (MP) lämnar följande protokollsanteckning:

Med viss frustration konstaterar Miljöpartiet att Utbildningsnämnden åter visar ett överskott trots att fler och mer investeringar i skolan behöver göras. Utfallet för helåret 2016 visar 32 mnkr i överskott i jämförelse med 2015 då överskottet blev 10,5 mnkr. Överskotten förklaras huvudsakligen av volymavvikelse dvs för hur många barn/elever som avviker mot budgeterat antal.

Miljöpartiet anser att Alliansens budget per barn/elev är för låg vilket man kan se om man jämför kostnaden per elev med andra kommuner i Kommun- och landstingsdatabasen. Värmdö kommuns skolor inkl. skolor i fristående regi har under flera år haft lägst kostnader totalt per elev i förskoleklass, grundskola och i gymnasieskolan. Kostnaden per elev i förskoleklass ligger särskilt låg i jämförelse med samtliga kommuner, mellan 10 000 och 14 000 kr lägre/elev. Kostnaderna per barn på fritidshem ligger också lägre än både länet och landet, mellan 5 000 – 11 000 kr per barn. Efter sommaren kommer sannolikt nya siffror för 2016 kunna redovisas. Andelen lärare med pedagogisk utbildning i Värmdö kommun ligger lägre än i hela landet vilket kan vara en av flera orsaker till den låga kostnaden för våra barn.

Vi är tacksamma för att Värmdö kommuns skolor fått flera riktade statsbidrag på nära 21 mnkr till framförallt grundskolorna och fritids men även något till gymnasieskolan. Ett riktat statsbidrag på 3 mnkr har även gått till förskolorna för att dels skapa mindre barngrupper och dels till att höja lärarnas löner.

I verksamhetsberättelsen redovisas också resultatet av Utbildningsnämndens olika indikatorer. Bland annat kan vi se en ökad oro bland föräldrar med elever i grundsärskolan gällande kränkande behandling t.ex. mobbning. Föräldrar har mindre förtroende för att skolan arbetar

med dessa frågor. Förtroendet har gått ner från 86 % till 75 %. Även hos grundskoleelever i årskurs 8 har indikatorn för kränkande behandling/mobbning sänkts och är nu nere på 68 % vilket är oroande. Andel grundskoleelever i årskurs 8 är heller inte lika studiemotiverade eller har lust att lära sig mer. Resultatet på indikatorn är så lågt som 38 %. Här behöver göras en särskild satsning i skolan med riktade åtgärder för att eleverna ska få tillbaka sin studiemotivation och lust till lärandet.

Miljöpartiet ser med oro på hur vi ska kunna ge våra barn/elever en bra skolgång då Alliansen för 2017 åter sparar in på skolpengen till våra elever. Grundskolepengen är för 2017 uppräknad till 1% vilket inte kommer att ge våra barn/elever lika hög skolpeng per elev som övriga skolor i landet. I jämförelse med näraliggande skolor ligger slutbetygen i Värmdö kommun generellt lägre i årskurs 9.

Miljöpartiet ser en stor risk med den generellt låga skolpengen och att Värmdö kommun inte kommer att ha råd att anställa tillräckligt antal behöriga lärare, förskollärare, pedagoger till våra skolor under 2017. Vi behöver ge våra redan anställda lärare, förskollärare, pedagoger en lön som ger skolorna en bättre konkurrensfördel så att de väljer att stanna kvar i vår kommun. Det är dags att tänka om på vilket sätt vi ska bli en skolkommun att vara stolt över!

Socialdemokraterna lämnar följande protokollsanteckning:

”I verksamhetsberättelsen för Utbildningsnämnden kan vi konstatera att nämnden går med ett totalt överskott, vilket till största del förklaras med volymavvikelser, men förklaras också av de statliga bidragen till förskola och skolan. Vi gläds särskilt över att verksamheter som G2 har en budget i balans. Vi kan konstatera att den 4%-skolpengsökningen till grundskola 2016 gav tydliga positiva resultat för skolornas ekonomi. Vi kan också konstatera att den 1%-iga skolpengsuppräknad för förskolan fått just de negativa konsekvenser som vi pekat på under hela 2016. Slutresultatet blev ett underskott om 3,3 mnkr. I verksamhetsberättelsen förklaras det med att man har haft “allt för höga personalkostnader i förhållande till intäkterna”. Det torde vara det omvända, att intäkterna varit för låga i förhållande till vad personalen faktiskt kostar. Löneökningen är har legat strax över försiktiga 2%. Vi kan också konstatera att de ekonomiska resultaten hade varit ännu värre om inte förskolorna fått statliga bidrag för mindre barngrupper och lärarlyft om 3 mnkr.

Av kommunens förskolor har 60% av dem underskott trots ett hårt arbete under året med att hålla budget. I verksamhetsberättelsen vi konstatera att det ackumulerade underskottet för samtliga kommunala förskolor ligger på -19 996 mnkr. Vi ställer oss mycket frågande inför hur förskolorna ska klara av att hämta in detta underskott och vi ifrågasätter rimligheten i att förskolorna själva ska ta konsekvenserna av dålig politik där den moderatledda ledningen över skolan konsekvent gett förskolan för lite i penguppräknad i förhållande till kostnadsutvecklingen för utbildad personal. Vi anser att det är ytterst oansvarigt att enbart skriva upp förskolepengen med 1% när vi samtidigt har en alltför låg andel utbildade förskolelärare (21% i förhållande till över 40% i rikssnittet) Vi oroas också över att Kullsvedsskolans resursgrupp grundskola har ett underskott på 1,467 mnkr. Det är mycket angeläget att skolan får en långsiktigt hållbar finansiering av sin verksamhet så att eleverna

får den utbildning som de har rätt till och personalen mer långsiktiga spelregler. Detta gäller även för finansieringen av resursgruppen på Kvarnbergsskolan som lyder under Farstavikens skola. Skärgårdsförskolornas underskott har vi sett under flera år och vi kan konstatera att om vi vill ha en levande skärgård med förskolor och skolor lämpar sig skolpengsmodellen mindre bra. Vi efterlyser en långsiktigt hållbar lösning även för denna verksamhet. Vi ser hur den moderatledda nämnden kallt kalkylerat med regeringens statsbidrag under 2016 och 2017 och prioriterat att spara in på de egna kommunala resurserna till förskola och skola för att istället sänka skatten. Statsbidragen till grundskolan uppgick till 21 mnkr och avser främst lågstadiesatsningen 8,9 mnkr, karriärtjänster 4 mnkr, lärarlönelyftet 3,9 mnkr, fritidshemssatsningen 1,4 mnkr, läxhjälp 0,7 mnkr och läslyft 0,5 mnkr. Statsbidragen till förskolan uppgick till 3 mnkr och avser främst statsbidrag för mindre barngrupper och för lärarlönelyftet. 2016 var det förskolorna som man sparade på, 2017 kommer det att vara grundskolorna. Med denna politik kommer inte den välbehövliga resurstilldelningen som verksamheterna behöver för att garantera mindre undervisningsgrupper, välutbildad och motiverad personal och goda arbetsvillkor där lärare får fokusera på undervisningen inte vara möjlig. De som förlorar är våra barn och elever som därmed inte får ta del av den största skolsatsning genom tiderna från regeringen eftersom värmdömoderaterna använder det statliga ekonomiska tillskottet för att istället sänka skatten. Det tycker vi är oklok politik.

Måluppfyllelse: Vi gör följande reflektioner när det gäller måluppfyllelse för målet: Eleverna och barnen ska känna sig trygga i skolan/förskolan och uppleva att skolan/förskolan medvetet motverkar mobbning och andra former av kränkningar. Av tio indikatorer gällande trygghet har två av dem ökat och fem har sjunkit jämfört med föregående år. Tre av indikatorerna är nya och saknar resultat för tidigare år. Jämfört med VÅGA VISA-kommunerna ligger tre indikatorer över, tre är lika med och tre ligger under genomsnittet. De utvecklingsområden som vi behöver fokusera på under 2017 är bland annat: - vi uppmärksammar särskilt att den största otryggheten finns i högstadiet. Andel grundskoleelever i år 8 som håller med påståendet "jag känner mig trygg i skolan" är 83%, jämförbara VÅGA-VISA-kommuner ligger på 88 procent. - Vi ser att vi också kan förbättra vårt arbete när det gäller arbetet med vårt medvetna arbete mot kränkande handlingar som t ex mobbning från förskola till högstadium, med betoning på högstadium. Vi gör följande reflektioner när det gäller måluppfyllelse för målet: Elevernas och barnens kunskaper ska öka.

De utvecklingsområden som vi behöver jobba vidare med under 2017 är bland annat: - Vi uppmärksammar att andelen föräldrar som anser att familjedaghemmet arbetar med att utveckla barnens förståelse för naturvetenskap och teknik ligger på 74% vilket kan jämföras med 84% för VÅGA VISA-kommunerna. - Andel elever i år 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen har minskat i jämförelse med tidigare år Värmdö kommuns kommunala skolor vilket behöver analyseras och rätt insatser behöver sättas in för att alla ska nå godkända resultat. - Vi uppmärksammar också att andel elever i årskurs 9 som uppnått behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram ligger kring 90% och att det är våra nyanlända elever som har svårt att nå behörighet i samma takt som andra elever där siffran ligger på 83% när den gruppen räknas in. Vi gör följande reflektioner när det gäller måluppfyllelse för målet:

Eleverna och barnen skall ges studiemotivation genom ledning av kunniga och behöriga lärare. De utvecklingsområden som vi behöver jobba vidare med under 2017 är fokus på högstadiet:

- Andel grundskoleelever i år 8 som håller med påståendet ”skolarbetet gör mig så nyfiken att jag får lust att lära mig mer” har sjunkit ner till alarmerande 38 %. Detta anser vi vara en viktig larmsignal för ett omfattande reformarbete.
- Andel grundskoleelever i år 8 som håller med påståendet ”mina lärare förväntar sig att jag ska nå kunskapskraven i alla ämnen” ligger på 80% vilket är en försämring sedan tidigare.
- Andel grundskoleelever i år 8 som håller med påståendet ”jag får veta hur det går för mig i skolarbetet” ligger på 76%. Även detta är ett utvecklingsområde.
- Andel elever i årskurs 2 på gymnasiet som håller med påståendet ”mina lärare informerar mig under kursens gång om hur jag ligger till.” ligger på 54% vilket kan förbättras. Vi är fortfarande bekymrade över att man inte mäter andelen behöriga förskollärare och lärare som en indikatorer till målet vilket vi förväntar oss ska vara med bland indikatorerna till 2017.

Sändlista för beslutsexpediering

Ekonomi

Avdelning för styrning och kvalitet